

Rode: Flere ærede Medlemmer have takket Indenrigsministeren for hans velvillige Stilling til Spørgsmaalet om en Forøgelse af Byraadsmedlemmernes Antal. Jeg vil derfor gerne benytte Lejligheden til at spørge den højtærede Minister, om han, hvis et Andragende maatte fremkomme fra Københavns Borgerrepræsentation om en Udvidelse af dens Medlemstal, da vil stille sig paa samme velvillige Maade dertil. Der har været Spørgsmaal fremme i saa Henseende, og det vilde være af Interesse, om Indenrigsministeren vilde vise den samme Velvillie overfor dette Spørgsmaal som overfor det andet.

P. Munch: Det er kun nogle ganske faa Bemærkninger, som jeg gerne vil gøre til den højtærede Minister, fordi det synes mig, at han i sine sidste Udtalelser havde tre, om jeg saa maa sige, besynderlige Ideer.

Den første er hans Fortolkning af de Spørgsmaal, der i Fjor udsendtes til Byraadene. Han gjorde dette til et Spørgsmaal om, hvilke Ting der overhovedet kan overtages — aabenbart uden at der skulde ske meget store Ulykker — af den folkevalgte Borgmester. Jeg tror virkelig, at den højtærede Minister er den første her i Landet, der har læst disse Spørgsmaal paa den Maade. Jeg føler mig overbevist om, at alle Byraadene have læst Spørgsmaalene paa den ganske naturlige og ligefremme Maade, at man i Anledning af, hvad der var fremme paa Rigsdagen, og som de alle kendte, spurgte dem om, hvad deres Ønsker var med Hensyn til denne Deling. Det var det, man ønskede at vide. Jeg havde den Gang Lejlighed til at se adskillige Byraads Forhandlinger herom gennem Avisreferaterne, og jeg har ikke der truffet nogen, der har misforstaaet Spørgsmaalet. Alle vare klare over, at det, man ønskede at høre, var Byraadenes og Byernes Mening, og den have de udtalt i Overensstemmelse med de Oplysninger, der i Fjor bleve forelagte for Udvalget.

Den højtærede Minister havde dernæst aabenbart det Indtryk, at jeg mente, at der blev taget en Ret fra Byerne, hvis de ikke fik Lov til at lade deres Borgmestre foretage borgerlig Ægteforening. Saa højtideligt har jeg nu ikke taget Sagen. Det, jeg har fremhævet, er blot dette, at hvis man tager disse Magistratsanliggender bort, indskrænker man det Omraade, som den kommunale Bestyrelse tidligere har haft. Man føler, ligesom der er en Bevægelse i Retning af Centralisation, af at indskrænke det kommunale Omraade. Jeg tror, det i Alminde-

lighed er en Tendens, som man ikke skal komme ind paa her i Danmark, dels fordi jeg tror, at det er rart, at man i Kommunerne har saa stor Indflydelse som muligt, og dels, fordi jeg vilde være noget ked af at trække saa overordentlig mange Ting over til Statens Embedsmænd ogsaa af økonomiske Grunde. Jeg er nemlig tilbøjelig til at tro, at hvis man letter Byrden for Statens Embedsmænd, vil der være en Mulighed for at faa en Omordning af vor Statsembedsstand, der kunde føre til den Retsreform, der først og fremmest betyder noget, nemlig en Adskillelse af Administration og Retspleje. Det vil da lettere kunne blive Tilfældet end ellers. Magistratsforretningerne ere dog ikke saa mange, at de i dette Spørgsmaal ere afgørende, det er ikke en saa uhyre vigtig Ting.

Den anden lidt besynderlige Idé, som den højtærede Minister havde, og som jeg ikke bebrejder ham, men som dog synes mig at være lidt besynderlig, er den, at han betragtede Byernes gamle kommunale Selvstyre som et Privilegium og sammenlignede det med det Privilegium, som Købstæderne havde paa at være fri for at blive Soldater. Jeg tror ogsaa, at den højtærede Minister er den første, der har haft dette Indfald, i alt Fald ved jeg, at Venstremænd altid tidligere have opfattet disse to Ting paa forskellig Maade. Fra deres Side, som repræsenterede Venstres Anskuelse, har man altid været en Modstander af, at Byerne skulde være privilegerede med Hensyn til Værnepligten og andet lignende. Men der har altid været et Ønske om ikke at indskrænke Byernes kommunale Omraade, men at udvide det Selvstyre, der er knyttet til vore Byer, og naar vi fra vor Side i det hele staa som Talsmænd for, at disse Magistratsforretninger i nogen Grad skulde blive hos Byraadets valgte Formand, er det ikke en Opfattelse, som vi her præsentere første Gang for den højtærede Indenrigsminister. Nej, der er et Standpunkt, som Folketinget har taget, hver Gang denne Sag overhovedet har været til Behandling, og det er det Standpunkt, som den højtærede Indenrigsministers Parti i alt væsentligt indtog i Fjor, og som stadig har været den sædvanlige Betragtning her.

Derfor tror jeg ogsaa, at den tredje lidt underlige Idé, som Indenrigsministeren havde, svæver ganske i Luften. Han benyttede en lille Behændighed, som man undertiden ser benyttet i Aviserne, og som gik ud paa, at det yderliggaaende Højre, det fæle Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), som saa mange Medlem-